

Közgazdasági Elemzések Főosztálya

*Országos
Nyugdíjbiztosítási
Főigazgatóság*

1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjasok főbb adatainak vizsgálata

**Budapest
2011**

**Készítette: Hollósné dr. Marosi Judit
Dr. Császár Gyula**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. A vizsgált 13 év új rokkantsági nyugdíjasainak létszám és rokkantsági csoport szerinti összetétele.....	4
2. Demográfiai adatok	6
3. A nyugdíjazáskor betöltött életkor	8
Férfiak nyugdíjazási életkora	9
Nők nyugdíjazási életkora.....	10
Az I-II. rokkantsági csoportba tartozók aránya a nyugdíjazáskori életkor szerint	10
Az aktív életszakaszból kieső idő	11
4. Szolgálati idő alakulása.....	12
Férfiak szolgálati ideje	12
Nők szolgálati ideje.....	13
5. A nyugdíj alapjául szolgáló (1988-tól a nyugdíjazásig tartó időszak kereseteiből számított) átlagkeresetek alakulása	14
6. A nyugdíjak alakulása	17
Melléklet.....	19
Táblázatok és ábrák az 1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjasok főbb adatainak vizsgálatához	19

Bevezetés

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 1996-tól kezdődően évente részletes elemzést készít az új rokkantsági nyugdíjasok legfontosabb demográfiai és jövedelmi jellemzőiről, azok változásáról, az új rokkantsági nyugdíjasok helyzetének, összetételének minél mélyebb megismerése céljából.

Jelentős változás történt 2008-ban, módosult a rokkantsági nyugdíjrendszer szabályozása, január 1-jével életbe lépett a 2007. évi LXXXIV. törvény a rehabilitációs járadékról. Ennek eredményeképp megjelent egy új ellátás, a rehabilitációs járadék, amely sajátjogú nyugdíjnak minősül. Összege megegyezik a rokkantsági nyugdíj (III. rokkantsági csoport) összegének 120%-ával. Mivel járulékköteles jövedelem, így nem hasonlítható össze közvetlenül a rokkantsági nyugdíjjal, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezt a csoportot, hiszen a rokkantsági nyugdíjasok száma feltehetően az új rendszer bevezetésének megfelelően fokozatosan csökken.

Az elemzéseinkben új rokkantsági nyugdíjasnak tekintettük azokat a rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjasokat, akiknél a folyósítás kezdetének dátuma a vizsgált naptári év január 1. és december 31. közötti volt. A vizsgálatba azokat a NYUGDMEG rendszerrel történt megállapításokat vettük be, amelyek a vizsgálat időpontjában rendelkezésünkre álltak. Ez a tényleges új rokkantsági nyugdíjasoknak kb. 90 %-a. Korábban nem szerepeltek itt pl. a MÁV és a fegyveres testületek adatai, de 2008-tól a MÁV megállapítási adatai is bekerültek az adatállományunkba, és bővült a rehabilitációs járadékban részesülőkkel.

Az alábbiakban összefoglaljuk az új rokkantsági nyugdíjasok legfontosabb jellemzőinek alakulását 1996-tól kezdődően. Nevezetesen vizsgáljuk a létszám, a demográfiai adatok, a nyugdíjazáskor betöltött életkor, a szolgálati idő, a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset és a nyugdíjak alakulását. A szöveges részben szereplő összefoglaló táblázatokat Ö-x sorszámmal jelöltük, a mellékletben szereplő táblázatokat és ábrákat csak sorszámmal láttuk el.

A 2008-ra vonatkozó adatokban összevontan szerepelnek a rokkantsági nyugdíjasok és a rehabilitációs járadékban részesülők, de vannak olyan táblázatok, ahol megbontottuk, vagy külön tüntettük fel a kétféle ellátást. Ezekre a szöveges részben külön kitérünk. Mivel az ellátásuk a jogszabály szerint a III. rokkantsági csoportbeliek nyugdíjának 120%-a, ezért a megállapított nyugdíjknál a rehabilitációs járadékosok járadékát 1,2-del osztva vettük figyelembe. A táblázatok és ábrák címeiben továbbra is csak a „rokkantsági nyugdíjasok” megnevezés szerepel, ami az idősoros elemzéseknél korábban már kialakult.

1. A vizsgált 13 év új rokkantsági nyugdíjasainak létszám és rokkantsági csoport szerinti összetétele

Ö-1. táblázat

Új rokkantsági nyugdíjasok létszám adatai nem és rokkantsági csoport szerinti bontásban
Összesített adatok

Év	Létszám adatok					% -os megoszlás				
	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.	Összesen	Év	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.
	I.	II.	III.				I.	II.	III.	
1996	927	6 252	44 758		51 937	1996	1,78	12,04	86,18	
1997	808	5 427	34 013		40 248	1997	2,01	13,48	84,51	
1998	734	4 839	30 245		35 818	1998	2,05	13,51	84,44	
1999	957	6 278	38 614		45 849	1999	2,09	13,69	84,22	
2000	770	5 692	40 713		47 175	2000	1,63	12,07	86,30	
2001	681	5 227	41 244		47 152	2001	1,44	11,09	87,47	
2002	679	5 324	39 821		45 824	2002	1,48	11,62	86,90	
2003	675	5 339	36 249		42 263	2003	1,60	12,63	85,77	
2004	706	5 577	33 497		39 780	2004	1,77	14,02	84,21	
2005	694	5 471	30 928		37 093	2005	1,87	14,75	83,38	
2006	673	5 356	27 622		33 651	2006	2,00	15,92	82,08	
2007	608	5 497	26 033		32 138	2007	1,89	17,10	81,00	
2008	580	4 593	12 561	3 111	20 845	2008	2,78	22,03	60,26	14,92

FÉRFIAK

Év	Létszám adatok					% -os megoszlás				
	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.	Összesen	Év	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.
	I.	II.	III.				I.	II.	III.	
1996	624	4 390	25 500		30 514	1996	2,04	14,39	83,57	
1997	571	3 807	19 730		24 108	1997	2,37	15,79	81,84	
1998	524	3 375	17 698		21 597	1998	2,43	15,63	81,95	
1999	658	4 340	22 475		27 473	1999	2,40	15,80	81,81	
2000	527	3 771	22 859		27 157	2000	1,94	13,89	84,17	
2001	464	3 494	22 389		26 347	2001	1,76	13,26	84,98	
2002	467	3 436	21 549		25 452	2002	1,83	13,50	84,67	
2003	467	3 481	19 829		23 777	2003	1,96	14,64	83,40	
2004	488	3 534	18 149		22 171	2004	2,20	15,94	81,86	
2005	465	3 448	16 865		20 778	2005	2,24	16,59	81,17	
2006	458	3 435	14 810		18 703	2006	2,45	18,37	79,19	
2007	397	3 400	13 712		17 509	2007	2,27	19,42	78,31	
2008	390	2 826	6 847	1 538	11 601	2008	3,36	24,36	59,02	13,26

NŐK

Év	Létszám adatok					% -os megoszlás				
	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.	Összesen	Év	Rokkantsági csoport			Rehab. jár.
	I.	II.	III.				I.	II.	III.	
1996	303	1 862	19 258		21 423	1996	1,41	8,69	89,89	
1997	237	1 620	14 283		16 140	1997	1,47	10,04	88,49	
1998	210	1 464	12 547		14 221	1998	1,48	10,29	88,23	
1999	299	1 938	16 139		18 376	1999	1,63	10,55	87,83	
2000	243	1 921	17 854		20 018	2000	1,21	9,60	89,19	
2001	217	1 733	18 855		20 805	2001	1,04	8,33	90,63	
2002	212	1 888	18 272		20 372	2002	1,04	9,27	89,69	
2003	208	1 858	16 420		18 486	2003	1,13	10,05	88,82	
2004	218	2 043	15 348		17 609	2004	1,24	11,60	87,16	
2005	229	2 023	14 063		16 315	2005	1,40	12,40	86,20	
2006	215	1 921	12 812		14 948	2006	1,44	12,85	85,71	
2007	211	2 097	12 321		14 629	2007	1,44	14,33	84,22	
2008	190	1 767	5 714	1 573	9 244	2008	2,06	19,12	61,81	17,02

Az új rokkantsági nyugdíjasok évenkénti számait tekintve 1996-ban volt a legtöbb új megállapítás, utána számuk csökkent, majd 1999-2001 között ismét magas volt az új megállapítások száma, de 2002-től kezdődően folyamatosan csökkenést látunk, 2008-ban pedig, a rehabilitációs járadékosokkal együtt is, a korábbi években nem tapasztalt mértékű visszaesés történt.

Az új rokkantsági nyugdíjasok rokkantsági csoport szerinti összetételét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2002-től kezdődően az I. és II. rokkantsági csoportbeliek együttes aránya folyamatosan növekszik, eközben a III. csoportbeliek aránya természetesen csökken. Bár 2008-ban megváltozott a minősítés rendszere, de a rokkantsági csoportok a korábbi évekkel összehasonlíthatóak, elmondhatjuk, hogy 2008-ban még magasabb az I. és II. csoportbeliek aránya, miközben a III. csoportbeliek egy része a rehabilitációs járadékosok közé került.

Az új rokkantsági nyugdíjasok nemek szerinti létszám adatai a vizsgált 13 év alatt az alábbiak szerint alakult:

A fenti táblázatokból látszik, hogy az I-es rokkantsági csoportba tartozók aránya férfiaknál magasabb, és hasonló mondható el a II-es rokkantsági csoport esetében is. Természetesen a III-as csoport aránya ennek megfelelően alakult, azaz a nőknél jóval magasabb, mint a férfiaknál. A vizsgált 13 év adatai alapján azt mondhatjuk, hogy a férfiak között vannak arányaiban a súlyosabban rokkantak, és évente a számuk is magasabb, mint a nőké.

A következő pontban megvizsgáljuk az új rokkantsági nyugdíjasok arányait az aktív korú népességben belül.

2. Demográfiai adatok

Az évenkénti elemzések során vizsgáltuk az új rokkantsági nyugdíjasok létszámát és az aktív korú népességben belüli arányát megyénként és nemenként. A „megrokkánási arányok” meghatározásához 2008-ban nem csak a rokkantak, hanem a rehabilitációs járadékban részesülők megyei létszám adatait is felhasználjuk. A rendelkezésre álló idősor alapján összehasonlítottuk a vizsgált 13 év során az egyes megyékre számított megrokkánási arányokat. A vizsgálatban külön kiemeltük Budapestet.

Ahogy az évenkénti vizsgálatoknál már láttuk, az egyes megyéknél eltérés van az új rokkantsági nyugdíjasoknak a megye aktív korú népességéhez viszonyított arányai között. (A vizsgálat során az aktív korú népességből kihagytuk a vizsgálat idején már rokkantsági nyugdíjban részesülő, aktív korú ellátottakat.)

A mellékletben szereplő $1/f$, $1/n$. és $1/(f+n)$. táblázatok tartalmazzák összevontan 13 évre a megrokkánási arányokat megyénként, férfiakra, nőkre és együttesen. A vizsgált időszak során voltak olyan megyék, ahol az új rokkantsági nyugdíjasok aránya folyamatosan az országos átlag alatti, máshol pedig végig az országos átlag feletti volt. A könnyebb áttekinthetőség céljából szürke mezőben szerepeltetjük az országos átlagnál magasabb arányokat. Ennek alapján jól elkülönülnek azok a megyék, ahol a megrokkánási arány éveken át az országos átlag feletti volt. 2006-ig az egyes megyéket az Országos Orvosszakértői Intézetekhez való tartozásuk szerint csoportosítottuk. Az Országos Orvosszakértői Intézet bázisán 2007. augusztus 15-től létrehozott Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet [213/2007. (VII.7.) Korm. Rendelet] már régiók szerint kialakított igazgatóságokban és kirendeltségekben működik. Így az 1996-2008. közötti megyei megrokkánási arányok a korábbi csoportosítástól eltérően, már régiós átrendezésben szerepelnek.

A fenti táblázatokban szereplő részletes adatokból itt az évenkénti országos összesítő értékeket mutatjuk be.

Ö-2. táblázat

Az új rokkantsági nyugdíjasok aktív korú népességhez viszonyított aránya (ezrelék)

	Férfiak	Nők	Együtt
1996	10,93	8,12	9,57
1997	8,70	6,30	7,50
1998	7,71	5,40	6,59
1999	9,97	6,97	8,50
2000	9,61	7,36	8,51
2001	9,45	7,99	8,75
2002	9,15	7,66	8,42
2003	8,57	7,00	7,80
2004	8,02	6,85	7,46
2005	7,43	6,03	6,74
2006	6,66	5,55	6,12
2007	6,21	5,48	5,86
2008 (rokk. nyugdíjasok + rehab. járadékosok)	4,10	3,48	3,80

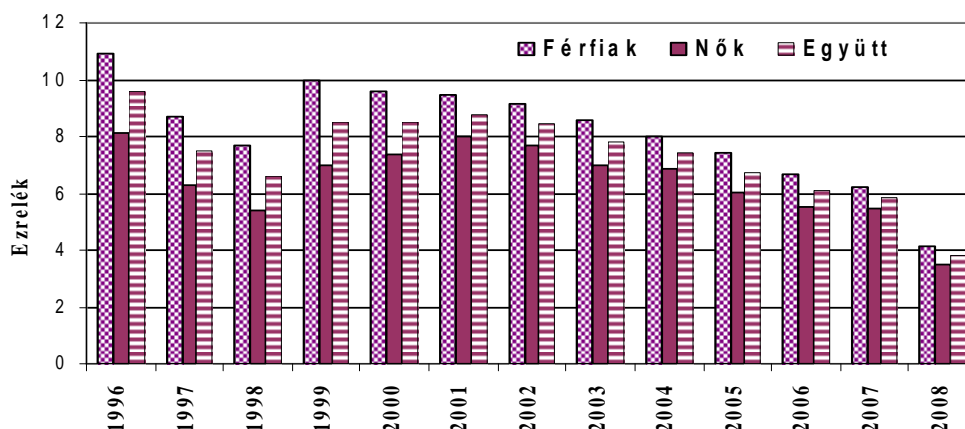
Az eddigi adatok alapján az 1998-as alacsony együttes megrokkánási arányok után 1999-2002. között 8,5 ezrelék körüli volt ez az érték, ami 2002-től kezdődően folyamatosan csökkent, 2008-ban a korábbi évekenél jóval kevesebb új rokkantsági nyugdíj megállapítására került sor, és ezzel egyidejűleg a megrokkánási arányok is jelentősen lecsökkentek, az együttes arány már 4 ezrelék alá került.

Az 1/(f+n). Táblázatból látható, férfiakat és nőket együttesen nézve, hogy a vizsgált 13 év során Pest, Fejér, Veszprém, Zala megyékben az új rokkantsági nyugdíjasok aránya végig az országos átlag alatti volt. Somogy megye is csak 2008-ban került az átlag fölé, Budapest pedig 1998-tól van folyamatosan az átlag alatt.

Folyamatosan az országos átlag felett volt a megrokkánási arány Baranya, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Békés és Csongrád megyékben, míg a többi megyében a vizsgált 13 év során váltakozva került az országos átlag alá, illetve fölé ez az arány.

Régiós szinten vizsgálva a megrokkánási arányokat 1996-2008 között, azt mondhatjuk, hogy Közép-Magyarországon és Közép-Dunántúlon az arányok végig az országos átlag alatt voltak, Nyugat-Dunántúlon 2006-tól már az országos átlag fölé került a megrokkánási arány. Dél-Dunántúlon 1997-től folyamatosan az országos átlag feletti az arány, de a 3 megye eltérő képet mutat, Somogy megyében 2008 előtt végig az országos átlag alatti arányokat látunk. Észak-Alföldön és Dél-Alföldön folyamatosan az országos átlag feletti, míg Észak-Magyarországon váltakozva volt az átlag alatt és felett a megrokkánási arány.

Ö-1. ábra
Az új rokkantsági nyugdíjasok aránya az aktív korú népességben belül

3. A nyugdíjazáskor betöltött életkor

A rokkantsági nyugdíjasok nyugdíjazáskori életkoruk alapján sokkal tágabb időszakot fednek le, mint pl. az öregségi nyugdíjasok, egész fiatal kortól kezdődően az öregségi korhatárig terjednek az életkorok. Ezért érdemes a rokkantsági nyugdíjasok megoszlását a nyugdíjazáskor betöltött életkoruk szerint is vizsgálni. A táblázat utolsó 3 sorában külön mutatjuk be a 2008-as rokkantsági nyugdíjas, a rehabilitációs járadékos, illetve az összesített átlagos életkorokat.

A rokkantsági nyugdíjasok és a rehabilitációs járadékosok átlag nyugdíjazási életkora eltér egymástól, elsősorban a jogszabályi feltételek miatt. (Ld. 2007. évi LXXXIV. törvény 30. § (3) „Annak az egészségkárosodást szenvedett személynek, aki 2011. december 31-éig a rá irányadó - a Tny.-ben meghatározott - nyugdíjkorhatárt 5 éven belül eléri és a rehabilitációs járadékra megállapított jogosultsági feltételeknek megfelel, ...kérelmére rokkantsági nyugdíjat kell megállapítani.”)

A kapott adatok alapján a kétféle ellátásban részesülők átlagos nyugdíjazáskori életkora között 7 év az eltérés.

Ö-3. táblázat
Átlagos nyugdíjazási életkor

	Férfiak	Nők	Együtt
1996	47,4	44,8	46,3
1997	47,3	44,6	46,2
1998	46,7	44,4	45,8
1999	48,3	45,8	47,3
2000	48,9	46,7	48,0
2001	48,6	47,3	48,0
2002	49,4	47,7	48,6
2003	49,7	48,1	49,0
2004	49,7	48,2	49,0
2005	49,8	48,3	49,1
2006	50,1	48,6	49,4
2007	50,6	49,4	50,0
2008 (rokk)	51,4	50,1	50,8
2008 (rehab. jár.)	44,0	43,6	43,8
2008 (rokk.+rehab. jár.)	50,4	49,1	49,8

Férfiak nyugdíjazási életkora

Az új rokkantsági nyugdíjas férfiak átlagéletkora folyamatosan emelkedett, de férfiak esetén ez nem olyan jelentős, mint a nőknél. Férfiaknál 1996-2008-ig a növekedés mértéke 3,0 év, nőknél 4,3 év.

Az egyes naptári évekhez (1996-2008) tartozó nyugdíjazási életkorok megoszlásait a mellékletben szereplő 1/f. Ábra mutatja. A "csúcsok" (a leggyakoribb életkorok) az 52-56 év között vannak. Az 1996-98-as időszakra jellemző, 36-43 éves kor közötti magasabb megrokkánási arányok a későbbi években teljesen eltűntek. Feltehetően ez a jelenség a 90-es évek első felére eső gazdasági válsággal és az ezzel együtt járó magasabb arányú munkanélküliséggel van összefüggésben. A 2008-as gyakoriságoknál a 40-50 évesek aránya jelentősen csökkent, a rajz alapján a görbe „behorpadt” a korábbi évekéhez képest, helyette a korábbiaknál jóval kiemelkedőbb „csúcs” látszik az 54. éveseknél.

Az eloszlásokat bemutató ábrák alapján „a nyugdíjazásig hátralévő időt tekintve”, azaz az x életkor helyett $60-x$ -et véve független változónak (tükrözzük az eloszlást az $x=30$ egyenesre) a korábbi évek gyakorlata alapján lognormális közelítést alkalmaztunk. Férfiak esetében is azt láttuk az öreg-ségi nyugdíjasok vizsgálatánál, hogy élnek az előrehozás lehetőségével, ezért választottuk a 60. évet nyugdíjazási életkornak.

A közelítő eloszlásokat az 1/f. Ábrával együtt láthatjuk, a gyakoriságoknak megfelelően a 2008-as becsült eloszlás a legmagasabb csúccsal rendelkező, leginkább jobbra tolódott eloszlás.

Nők nyugdíjazási életkora

A rokkantsági nyugdíjas nők nyugdíjazáskori átlagéletkora a férfiakénál gyorsabban emelkedett, a férfiak és nők átlagéletkora közelebb került egymáshoz.

Az 1/n. Ábra az új rokkantsági nyugdíjas nők életkor szerinti tényleges megoszlásait mutatja 1996-2008-ig. Az ábráról leolvashatjuk azokat a változásokat, amelyek a vizsgált 13 év alatt bekövetkeztek.

A görbék "jobbra tolódtak", ahogy az átlagos életkorok esetében is látható a növekedés, továbbá csúcsosabbá váltak. Ez azt jelenti, hogy a rokkantsági nyugdíjazás jobban koncentrálódik a magasabb életkorok környékére. Eltűnt az 1996-97-ben még jól látható, 38-42-évesek korosztályának magasabb aránya is, ami (mint a férfiaknál) a 90-es évek gazdasági válságával hozható összefüggésbe. A 2008-as új rokkantsági nyugdíjasok esetében ennek a korosztálynak tovább csökkent az aránya. Hasonlóan, mint a férfiaknál, „behorpadt” a görbe, azaz egyre kisebb a fiatalabb rokkantsági nyugdíjasok aránya az új megállapítások között, és a korábbi évekénél magasabb csúcs az 54 éveseknél van. Az átlagéletkorok növekedése együtt jár az öregségi nyugdíjkorhatár emelkedésével. 55 éves nyugdíjkorhatár mellett nyilván nem lehetett volna 54 év a leggyakoribb rokkantsági nyugdíjazási életkor.

Az egyes naptári években a nyugdíjazási életkorok megoszlását a korábbi gyakorlatnak megfelelően ismert eloszlással közelítettük.

Az eloszlásokat bemutató ábrák alapján „a nyugdíjazásig hátralévő életkort tekintve”, azaz az x életkor helyett $56-x$ -et véve független változónak (tükrözzük az eloszlást az $x=28$ egyenesre) a log-normális közelítés látszik leginkább elfogadhatónak. Az öregségi nyugdíjasok vizsgálatánál láttuk, hogy a jogosultak jelentős része él az előrehozás lehetőségével, ezért választottuk az 56 éves kort nyugdíjazási életkornak. 2003-tól már 57 év volt a nők előrehozott öregségi korhatára, a becslésekben ezt már figyelembe vettük.

A közelítő eloszlásokat az 1/n. Ábrával együtt láthatjuk.

Az I-II. rokkantsági csoportba tartozók aránya a nyugdíjazáskori életkor szerint

A nyugdíjasok halandósági vizsgálatánál tapasztaltuk, hogy a fiatal rokkantsági nyugdíjasok életkilátásai nagyon kedvezőtlenek. Ezért kezdtünk foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy a súlyosabb (100%-os rokkantak) mely életkori csoportban fordulnak elő nagyobb gyakorisággal. A 2006-2008-as új rokkantsági nyugdíjasok részletes elemzése során megvizsgáltuk az I-II. rokkantsági csoportbeli rokkantak arányát az adott életkori csoportokon belül. A mellékletben található 5/f. és 5/n. Ábrák ezeket az arányokat mutatják 2006-2008 között. Jól látszik a fiatalokon belül a súlyos rokkantak magasabb aránya, ami fokozatosan csökken, de 46-50 éves korban ismét magasabb értéket mutat. Fiatalabb korban feltehetően még nem annyira a fokozottabb ütemű „elkopás” miatt válik valaki rokkanttá, hanem arányaiban inkább valamilyen súlyos betegség miatt.

Megállapíthatjuk, hogy az I-II. csoportbeli rokkantak aránya lényegesen magasabb 2008-ban, mint a megelőző két évben.

Az aktív életszakaszból kieső idő

A nyugdíjazási életkorokkal együtt vizsgáltuk az adott évi halandósági táblát használva, hogy mennyi a rokkantsági nyugdíjasok esetében az aktív életszakaszból várhatóan kieső átlagos idő (év), azaz várhatóan hány év hiányzik átlagosan az öregségi nyugdíjra való jogosultságig, feltéve, hogy megélik az öregségi korhatárt. A 2008-as adatokból ennél a vizsgálatnál kihagytuk a rehabilitációs járadékban részesülőket, mert ez az ellátás csak 3 évig folyósítható, így nem várható, hogy járadékosként érik el a szabályos öregségi korhatárt.

Ö-4. táblázat
Az aktív életszakaszból kieső átlagos
idő (év)

	Férfiak	Nők	Együtt
1996	12,9	15,5	14,0
1997	13,0	15,8	14,1
1998	12,7	15,5	13,8
1999	12,1	15,0	13,3
2000	11,7	14,4	12,8
2001	11,4	14,0	12,6
2002	11,2	13,7	12,4
2003	11,1	13,3	12,1
2004	11,1	13,2	12,0
2005	11,0	13,1	11,9
2006	10,7	12,9	11,7
2007	10,4	12,1	11,2
2008 (csak rokk.)	9,7	11,4	10,4

Az összeállított idősor alapján látható, hogy az átlagos nyugdíjazási életkorok növekedésével együtt az aktív életszakaszból kieső idők - az időközben bevezetett korhatár emelése ellenére is - folyamatosan csökkentek a vizsgált időszakban.

4. Szolgálati idő alakulása

Az alábbi táblázat az 1996-2008 közötti új rokkantsági nyugdíjasok átlagos szolgálati idejét mutatja a nyugdíjazás éve szerint bontásban.

Ö-5. táblázat
Átlagos szolgálati idő (év)

	Férfiak	Nők	Együtt
1996	29,1	25,1	27,5
1997	29,0	25,0	27,4
1998	29,0	25,0	27,4
1999	28,7	25,1	27,3
2000	29,4	25,7	27,8
2001	29,8	26,4	28,3
2002	29,7	26,7	28,4
2003	29,6	26,9	28,4
2004	29,2	26,6	28,0
2005	29,3	26,6	28,1
2006	29,2	26,8	28,1
2007	28,7	26,3	27,8
2008	28,4	26,6	27,6

A táblázatból az látható, hogy a nyugdíjazási életkorok növekedése ellenére lényegében stagnál az átlagos szolgálati idő.

Férfiak szolgálati ideje

A vizsgált 13 évben a személyenként figyelembe vett szolgálati idő 0 és 46 év között, az átlagos szolgálati idő 28,4 és 29,8 év között változott. A férfiak átlagos szolgálati idejére az ingadozások mellett érvényesülő, enyhe csökkenő tendencia volt jellemző.

A 2/f. Ábra mutatja a vizsgált tizenhárom év mindegyikében a szolgálati idő megoszlását. Lényeges különbség korábban az egyes évek között nem látszott, de a 2008-as év a megelőző évektől eltérő képet mutat. A kisebb szolgálati időkhöz tartozó gyakoriságok megnöttek, eltűnt a korábbi éveket jellemző "nagyobb csúcs", helyette egy laposabb gyakorisági görbe látszik. Ez már azért is érdekes, mert az életkoroknál van egy „markáns” csúcs az 54 éves korúaknál, de ilyen csúcs nem jelenik meg a szolgálati időknél. A maximumok a 36, illetve a 38 évnél vannak, de ezek a gyakoriságok alig haladják meg a 32 év szolgálati időhöz tartozó értéket.

Az évenkénti elemzéseknél azt tapasztaltuk, hogy a szolgálati idő szempontjából a rokkantsági nyugdíjasok nem voltak kedvezőtlenebb helyzetben az öregségi nyugdíjasoknál. Ezen azt értjük, hogy ha a rokkantsági nyugdíjasok életkor szerinti szolgálati idejét „folytatnánk”, akkor ez elérné az öregségi nyugdíjasok nyugdíjazási életkorában megszerzett átlagos szolgálati időt. 2008-ban az életkorra illesztett regressziós egyenes

alapján várt szolgálati idő és az öregségi nyugdíjasok tényleges átlagos szolgálati ideje között másfél év a különbség az öregségiek „javára”.

Az évenkénti vizsgálatok során rendszeresen azt is tapasztaltuk, hogy a rokkantsági nyugdíjasokon belüli legidősebb korcsoport (52 év feletti nők és 56 év feletti férfiak) esetében az átlagos szolgálati idők kis mértékben visszaestek (nem abszolút számban, hanem relatív értelemben) a fiatalabb életkori csoportok adataihoz viszonyítva. A fenti korosztály átlagos szolgálati ideje rendszeresen az életkor alapján illesztett regressziós egyenesek alá került. Itt vannak azok a rokkantsági nyugdíjasok, akik nem szereztek elegendő szolgálati időt az előrehozott öregségi nyugdíjhoz. A 2008-as rokkantsági nyugdíjasoknál is érzékelhető ez a jelenség, bár az eltérés nem jelentős.

Nők szolgálati ideje

A vizsgált 13 évben a személyenként figyelembe vett szolgálati idő általában 0 és 41 év között változott, de 2004-ben már 43 év szolgálati idő is előfordult. Az átlagos szolgálati idő nők esetében – a férfiakétól eltérően – enyhén növekvő tendenciájú, némi ingadozással.

Az 1996-2008 időszak évenkénti szolgálati idő megoszlását mutatja a 2/n. Ábra. Itt is jól látszik a 2008-hoz tartozó gyakorisági megoszlás eltérése a korábbi évektől. Jóval laposabb a görbe, gyakorlatilag a 26-36 év szolgálati időhöz egyformán 4% körüli gyakoriságok tartoznak. A nők esetében is elmondhattuk korábban, hogy a szolgálati idő szempontjából a rokkantsági nyugdíjasok nem voltak kedvezőtlenebb helyzetben az öregségi nyugdíjasoknál. (Tehát az alacsonyabb életkorukhoz viszonyítva, azokhoz hasonló szolgálati időt szereztek a megrokkánásukig.) A 2008-as adatok esetében azonban 4,9 évvel volt alacsonyabb az életkor alapján az öregségi korhatárra becsült szolgálati idő, mint a 2008-as öregségi nyugdíjasok tényleges megszerzett átlagos szolgálati ideje.

5. A nyugdíj alapjául szolgáló (1988-tól a nyugdíjazásig tartó időszak kereseteiből számított) átlagkeresetek alakulása

Az egyes évekre készített részletes tanulmányokból kiemeljük az országos összesítő adatokat. A 2008-as adatok összevontan mutatják a rokkantsági nyugdíjban és a rehabilitációs járadékban részesülőket.

Ö-6. táblázat

Az új rokkantsági nyugdíj alapját képező átlagkereset és növekedési üteme 1996-2008. között

Év	Férfiak		Nők		Együtt	
	Átlag-kereset (Ft)	Változás az előző évhez	Átlag-kereset (Ft)	Változás az előző évhez	Átlag-kereset (Ft)	Változás az előző évhez
1996	24 343		20 121		22 601	
1997	27 464	12,8%	22 711	12,9%	25 558	13,1%
1998	31 420	14,4%	25 739	13,3%	29 165	14,1%
1999	38 292	21,9%	31 401	22,0%	35 530	21,8%
2000	46 081	20,3%	37 719	20,1%	42 533	19,7%
2001	51 599	12,0%	42 276	12,1%	47 485	11,6%
2002	56 646	9,8%	46 783	10,7%	52 261	10,1%
2003	65 501	15,6%	54 360	16,2%	60 628	16,0%
2004	76 927	17,4%	64 043	17,8%	71 223	17,5%
2005	86 976	13,1%	72 380	13,0%	80 556	13,1%
2006	92 149	5,9%	76 978	6,4%	85 410	6,0%
2007	101 814	10,5%	88 288	14,7%	95 658	12,0%
2008	95 985	-5,7%	80 955	-8,3%	89 320	-6,6%

A legnagyobb arányú növekedés 1999-ben és 2000-ben történt, 20% feletti volt mindkét nem esetében, azóta ezt a magas szintet nem érte el és az évenkénti adatok elég változatos képet mutatnak. 2006-ban mindkét nem esetében azt látjuk, hogy a növekedés mértéke a korábbi 10% feletti értékről 6%-ra csökkent, de 2007-ben ismét 10% fölé került ez az ütem. 2008-ban nyilván a nyugdíj megállapításának jogszabályi változása miatt (a nyugdíjalapba beszámító kereseteket már nemcsak a személyi jövedelemadóval, hanem az egyéni járulékokkal is csökkenteni kell, aminek hatását csak részben ellensúlyozta a teljessé tett valorizálás) a férfiaknál 5,7%-os, a nőknél 8,3%-os visszaesés volt a figyelembe vett átlagkereseteknél.

Összehasonlításként bemutatjuk az ugyanebben az időszakban öregségi nyugdíjat szerzők figyelembe vett átlagkereseteit is.

Ö-7. táblázat

Az új öregségi nyugdíj alapját képező átlagkereset és növekedési üteme 1996-2008. között

Év	Férfiak		Nők		Együtt	
	Átlag-kereset	Változás az előző évhez	Átlag-kereset	Változás az előző évhez	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez
1996	33 815		27 104		29 415	
1997	38 220	13,0%	33 723	24,4%	36 151	22,9%
1998	43 548	13,9%	38 942	15,5%	40 874	13,1%
1999	50 292	15,5%	42 568	9,3%	45 540	11,4%
2000	64 543	28,3%	51 723	21,5%	56 600	24,3%
2001	64 535	0,0%	49 291	-4,7%	52 038	-8,1%
2002	70 658	9,5%	62 688	27,2%	67 029	28,8%
2003	84 917	20,2%	65 524	4,5%	79 537	18,7%
2004	100 475	18,3%	88 297	34,8%	94 317	18,6%
2005	113 629	13,1%	96 341	9,1%	103 285	9,5%
2006	120 328	5,9%	106 677	10,7%	112 348	8,8%
2007	129 639	7,7%	111 909	4,9%	118 939	5,9%
2008	115 144	-11,2%	107 130	-4,3%	110 288	-7,3%

Az öregségi nyugdíjasok átlagkeresete a rokkantsági nyugdíjasokétól eltérően alakult, elsősorban a nők szabályos és előrehozott korhatárának kétévenkénti ugrása következtében. Ez a legmarkánsabban a 2001-es és 2003-as új öregségi nyugdíjasok átlagkeresetében és ezzel együtt nyugdíjában mutatkozott meg. Ezekben az években új női korosztály számára nem nyílt meg az előrehozott öregségi nyugdíjazás lehetősége. A nők zöme az öregségi korhatáron ment nyugdíjba, mert korábban nem szerezték meg a jogot az előrehozott öregségi nyugdíjra. Ebben a körben jellemzően nemcsak a szolgálati idő rövidebb, hanem a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset is alacsonyabb. Ez a jelenség a rokkantsági nyugdíjasok esetében értelemszerűen nem érzékelhető. Az öregségi nyugdíjasok esetében is ki kell emelnünk a jogszabályi változások miatti visszaesést, amely a férfiaknál nagyobb mértékű, 11,2%. A nőknél az öregségi átlagkeresete lényegében a 2006-ban nyugdíjazottakéval egyezik meg, a férfiaknál pedig a 2005-ös megállapítások szintjénél alig nagyobb. A rokkantaknál a 2006-os megállapításokhoz tartozó átlagkeresetnél valamivel magasabb a 2008-as új nyugdíjasok figyelembe vett átlagkeresete.

Az átlagkeresetek életkori csoportonkénti átlagait vizsgáltuk a korábbi tanulmányokban. A 3/n. és 3/f. Ábrák a 13 év adatait együtt mutatják, az utolsó pont az ugyanazon évi öregségi nyugdíjasok átlagkereseteinek átlagát mutatja.

Az ábrák alapján két dolgot állapíthatunk meg.

1. Az átlagkereset szempontjából a rokkantsági nyugdíjasok sokkal kedvezőle-
nebb helyzetben vannak, mint az öregségi nyugdíjasok, és ezt a hátrányukat nem is tud-
ják "behozni" az megrokkánáskori életkoruk előrehaladtával sem.

2. Az öregségi korhatárhoz közeli korcsoport, a vizsgált 13 éves időszakban jel-
lemzően, a többi rokkantsági nyugdíjashoz képest is hátrányos helyzetű. Nőknél az 52
évnél, férfiaknál az 56 évnél idősebbek általában kedvezőlenebb helyzetben vannak az
átlagkeresetük szempontjából is a többi rokkantsági nyugdíjasnál, hiszen nem érik el
azt a szintet, amit az életkorukban a többi rokkantsági nyugdíjas adata alapján várnánk.
Ez a „visszaesés” inkább a nőknél volt jellemző, de 2007-ben már nem tapasztaltuk,
ahogy a szolgálati idő esetében sem.

Hasonlókat mondhattunk az előző pontban ennek a korcsoportnak a szolgálati idejére
is. A két dolog természetesen összefügg, általában kevesebb szolgálati idő mellett ala-
csonyabb a kereseti szint is.

Fontos kiemelni, hogy a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresetek szintje, nyilván a
megállapításra vonatkozó jogszabályi változások miatt, 2008-ban valamennyi korcso-
portban alacsonyabb, mint 2007-ben volt. Mind a 3/f, mind a 3/n. ábrákon jól látszik,
hogy a 2008-as adatokat bemutató görbe a 2007-es görbe alatt halad.

6. A nyugdíjak alakulása

Az új rokkantsági nyugdíjasok megállapított nyugdíját vizsgáltuk nemek és megyék szerint. Az évenkénti adatokból itt az országos összesítő adatokat emeljük ki és bemutatjuk ugyanezen időszak új öregségi nyugdíjasainak adatait is.

Ö-8. táblázat
Az új rokkantsági nyugdíjasok nyugdíja és növekedési üteme 1996-2008. között

Év	Férfiak		Nők		Együtt	
	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez
1996	16 670		13 942		15 545	
1997	19 218	15,3%	15 945	14,4%	17 905	15,2%
1998	21 779	13,3%	17 739	11,3%	20 175	12,7%
1999	26 461	21,5%	21 269	19,9%	24 380	20,8%
2000	32 032	21,1%	25 437	19,6%	29 233	19,9%
2001	36 136	12,8%	28 761	13,1%	32 882	12,5%
2002	39 879	10,4%	31 938	11,0%	36 349	10,5%
2003	46 160	15,8%	36 981	15,8%	42 145	15,9%
2004	54 583	18,2%	43 877	18,6%	49 844	18,3%
2005	61 534	12,7%	49 383	12,5%	56 189	12,7%
2006	65 114	5,8%	52 329	6,0%	59 435	5,8%
2007	72 476	11,3%	60 669	15,9%	67 102	12,9%
2008	67 406	-7,0%	54 985	-9,4%	61 897	-7,8%

Ö-9. táblázat
Az új öregségi nyugdíjasok nyugdíja és növekedési üteme 1996-2008. között

Év	Férfiak		Nők		Együtt	
	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez	Nyugdíj (Ft)	Változás az előző évhez
1996	22 750		18 302		19 834	
1997	28 785	26,5%	24 510	33,9%	26 818	35,2%
1998	32 130	11,6%	27 556	12,4%	29 475	9,9%
1999	38 952	21,2%	30 663	11,3%	33 853	14,9%
2000	47 759	22,6%	36 814	20,1%	40 978	21,0%
2001	49 968	4,6%	34 393	-6,6%	37 200	-9,2%
2002	56 430	12,9%	47 295	37,5%	52 271	40,5%
2003	66 551	17,9%	46 593	-1,5%	61 015	16,7%
2004	80 550	21,0%	68 187	46,3%	74 298	21,8%
2005	91 170	13,2%	73 408	7,7%	80 542	8,4%
2006	96 608	6,0%	82 048	11,8%	88 096	9,4%
2007	104 248	7,9%	84 681	3,2%	92 439	4,9%
2008	92 554	-11,2%	81 478	-3,8%	85 843	-7,1%

Már az átlagkeresetekről szóló pontban utaltunk a 2001-es és 2003-as új öregségi nyugdíjas nők speciális összetételére. Nem volt olyan korosztály, amelyik ebben a két évben élhetett volna először az előrehozás lehetőségével, így elsősorban a szabályos öregségi korhatárt elérő nők lettek nyugdíjasok, ami a megállapított nyugdíjak nagyságában is megmutatkozott. A rokkantsági nyugdíjasok nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresetét és nyugdíját természetesen ez a jelenség nem érintette.

A nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereseteknél már láttuk, hogy 2008-ban a korábbi évekenél alacsonyabb értékek jelennek meg valamennyi korcsoportnál és az összesített adatoknál is. Ennek egyértelmű következménye, hogy a nyugdíjak szintje is visszaesett 2008-ban, ahogy a 4/f. és 4/n. Ábrák is jól érzékeltetik. Természetesen hasonló visszaesést tapasztaltunk az öregségi nyugdíjasok esetében is.

A nyugdíjak életkori csoportonkénti alakulását láthatjuk a 4/n. és 4/f. Ábrákon. Itt is feltüntettük az ugyanazon évi öregségi nyugdíjasok átlagos nyugdíját is. Jól látszik - az átlagkeresetekhez hasonlóan - a rokkantsági nyugdíjasoknak az öregségi nyugdíjasokhoz viszonyított hátrányuk, ami a nyugdíjazáskori életkor előrehaladtával sem „hozható be”.

A mellékletben található 2. Táblázat mutatja be a vizsgált időszakban, 1996-2008. között a nyugdíjminimumban részesülők számát és az új rokkantsági nyugdíjasokon belüli arányát. A nyugdíjminimumban részesülők 1998-as magas, 23,25%-os aránya csaknem folyamatosan csökkent és 2007-ben az új rokkantsági nyugdíjasoknak csak 1,7%-a kapott nyugdíjminimumot. Ennek alapvető oka, hogy a nyugdíjminimum növekedése messze elmaradt a bérek növekedésétől, ezért a nyugdíjminimumnak egyre szűkült a „hatóköre”, mind kevesebb nyugdíjra terjedt ki garancia jellegű funkciója, más szavakkal: egyre több megállapítás került a minimum összege fölé. 2008-ban külön sorban tüntettük fel a rehabilitációs járadékosokat is, az új megállapításokhoz viszonyított arányokban együttesen vettük figyelembe a rokkantsági nyugdíjasokat és a rehabilitációs járadékban részesülőket, együttes arányuk 2008-ban 2,32% volt.

Melléklet

Táblázatok és ábrák az 1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjasok főbb adatainak vizsgálatához

1/f.	Táblázat	Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék) Férfiak
1/n.	Táblázat	Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék) Nők
1/(f+n).	Táblázat	Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék) Együtt
2.	Táblázat	A nyugdíjminimumban részesülők száma és %-os aránya 1996-2008. között
1/f.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas férfiak nyugdíjazási életkor szerinti megoszlása 1996-2008. között 1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjas férfiak nyugdíjazási életkor szerinti megoszlásának becslése (lognormális közelítés)
1/n.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas nők nyugdíjazási életkor szerinti megoszlása 1996-2008. között 1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjas nők nyugdíjazási életkor szerinti megoszlásának becslése (lognormális közelítés)
2/f.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas férfiak szolgálati idő szerinti megoszlása 1996-2008. között
2/n.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas nők szolgálati idő szerinti megoszlása 1996-2008. között
3/f.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas férfiak figyelembe vett átlagkeresetei 1996-2008. között
3/n.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas nők figyelembe vett átlagkeresetei 1996-2008. között
4/f.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas férfiak megállapított nyugdíja 1996-2008. között
4/n.	Ábra	Új rokkantsági nyugdíjas nők megállapított nyugdíja 1996-2008. között
5/f.	Ábra	2006-2008-as új rokkantsági nyugdíjasok között az I-II-es csoportbeliek aránya Férfiak
5/n.	Ábra	2006-2008-as új rokkantsági nyugdíjasok között az I-II-es csoportbeliek aránya NŐK

1/f. Táblázat
Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék)

TERÜLET	Férfiak												
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Országos összesen	10,93	8,70	7,71	9,97	9,61	9,45	9,15	8,57	8,02	7,43	6,66	6,21	4,10
Budapest	11,96	9,67	7,40	8,04	7,40	6,89	7,19	7,89	7,46	6,62	6,22	5,55	3,70
Pest m.	7,41	5,75	4,86	5,82	4,98	4,79	4,47	4,30	3,89	3,58	3,19	3,03	2,10
Közép-Magyarország	10,37	8,26	6,49	7,22	6,50	6,08	6,13	6,47	6,02	5,37	4,97	4,49	3,02
Fejér m.	7,54	5,97	5,44	6,39	6,04	6,38	6,56	6,19	6,38	5,25	5,23	5,38	3,79
Komárom-Esztergom m.	11,96	8,98	7,48	9,69	10,50	10,45	9,36	8,67	10,45	8,69	7,48	6,69	3,79
Veszprém m.	7,09	6,21	6,59	7,24	6,72	6,66	7,22	7,69	6,47	6,98	6,21	5,53	3,93
Közép-Dunántúl	8,58	6,86	6,39	7,57	7,49	7,59	7,54	7,37	7,53	6,77	6,18	5,79	3,84
Győr-Moson-Sopron m.	7,57	6,17	5,48	7,66	6,68	6,90	7,69	7,99	7,64	7,90	7,40	7,37	3,21
Vas m.	6,78	5,51	5,76	8,08	6,31	7,22	7,92	7,37	7,62	7,78	6,53	6,08	4,49
Zala m.	6,12	5,41	4,97	6,96	5,91	6,28	5,95	5,91	5,69	5,77	6,22	5,93	3,77
Nyugat-Dunántúl	6,92	5,76	5,41	7,57	6,35	6,80	7,24	7,21	7,06	7,24	6,82	6,61	3,71
Baranya m.	12,42	10,39	9,56	12,64	11,30	9,38	9,90	10,32	10,17	9,77	8,25	7,74	4,84
Somogy m.	11,07	8,11	7,45	9,05	9,14	8,60	8,43	7,51	6,86	6,88	6,70	6,48	4,33
Tolna m.	8,75	8,87	9,18	13,51	15,42	14,54	13,84	12,75	11,94	12,26	9,93	9,84	6,20
Dél-Dunántúl	11,03	9,23	8,74	11,64	11,60	10,42	10,39	9,96	9,47	9,39	8,13	7,82	5,00
Borsod-Abaúj-Zemplén m.	12,03	8,79	6,66	8,22	9,68	11,85	12,20	8,69	7,34	6,39	6,09	5,81	4,79
Heves m.	12,76	11,15	9,80	12,24	12,22	14,23	13,23	12,98	9,58	8,91	8,10	9,18	5,34
Nógrád m.	11,51	7,42	6,68	7,97	8,48	8,01	8,08	9,04	8,03	8,43	7,10	6,81	5,05
Észak-Magyarország	12,12	9,15	7,46	9,19	10,11	11,78	11,74	9,82	8,02	7,37	6,77	6,83	4,97
Hajdú-Bihar m.	12,10	8,84	8,43	10,81	12,23	12,78	9,95	7,92	7,41	6,13	5,95	5,14	3,56
Jász-Nagykun-Szolnok m.	12,79	10,41	9,35	12,47	12,56	11,39	10,10	10,24	10,54	8,71	7,28	7,17	4,94
Szabolcs-Szatmár-Bereg m.	13,57	12,62	11,53	19,69	15,34	13,45	12,46	10,63	9,26	8,86	8,44	8,00	5,37
Észak-Alföld	12,82	10,64	9,81	14,49	13,45	12,65	10,92	9,55	8,93	7,84	7,23	6,74	4,60
Bács-Kiskun m.	12,88	8,72	8,72	13,46	11,64	11,51	10,98	10,08	10,00	10,06	8,11	6,94	4,84
Békés m.	15,23	12,68	11,59	14,89	17,13	16,13	13,89	13,26	12,30	11,34	9,94	9,32	5,50
Csongrád m.	14,07	10,57	11,45	15,05	16,00	15,07	15,77	13,23	12,87	11,40	8,82	7,37	4,85
Dél-Alföld	13,93	10,45	10,40	14,37	14,57	13,93	13,29	11,96	11,54	10,84	8,84	7,74	5,02

1/n. Táblázat

Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék)

TERÜLET	Nők												
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Országos összesen	8,12	6,30	5,40	6,97	7,36	7,99	7,66	7,00	6,85	6,03	5,55	5,48	3,48
Budapest	9,06	6,56	4,89	5,16	5,08	5,53	5,67	5,95	6,07	5,21	4,78	4,51	3,05
Pest m.	5,19	4,43	3,28	3,67	3,35	3,80	3,52	3,51	3,13	2,68	2,29	2,26	1,80
Közép-Magyarország	7,79	5,89	4,35	4,64	4,48	4,89	4,86	5,01	4,93	4,22	3,79	3,60	2,54
Fejér m.	5,16	4,46	3,63	4,24	4,23	4,96	5,30	4,69	5,30	4,42	4,07	4,40	3,54
Komárom-Esztergom m.	8,96	6,28	5,86	6,93	7,93	8,21	7,04	6,90	7,77	7,72	7,03	7,50	3,57
Veszprém m.	4,58	4,00	3,84	4,33	4,28	4,73	6,02	5,48	5,63	5,14	5,22	4,80	2,94
Közép-Dunántúl	6,02	4,80	4,32	5,02	5,28	5,79	6,03	5,57	6,10	5,58	5,28	5,40	3,35
Győr-Moson-Sopron m.	4,27	3,66	3,14	4,55	4,51	5,40	5,93	6,40	6,76	7,06	6,20	6,97	2,60
Vas m.	4,03	3,20	3,62	5,34	5,08	5,01	5,85	5,10	6,38	6,29	5,81	4,92	3,86
Zala m.	3,70	2,89	2,89	3,93	3,75	3,97	4,64	4,05	4,46	4,41	4,78	4,81	2,91
Nyugat-Dunántúl	4,03	3,30	3,19	4,58	4,43	4,86	5,52	5,35	5,97	6,07	5,67	5,79	3,02
Baranya m.	9,65	8,37	7,38	11,24	8,60	8,15	8,83	9,09	9,13	8,13	7,72	7,30	4,39
Somogy m.	6,85	5,46	5,12	6,08	6,90	6,88	6,91	6,16	5,71	5,42	5,28	5,06	3,68
Tolna m.	5,57	6,02	7,35	11,30	14,48	14,41	12,13	10,44	11,10	9,64	10,01	9,58	5,00
Dél-Dunántúl	7,69	6,80	6,61	9,40	9,49	9,29	9,00	8,42	8,45	7,57	7,45	7,08	4,30
Borsod-Abaúj-Zemplén m.	10,09	6,63	4,78	5,60	7,76	11,39	10,71	6,74	5,47	4,73	4,88	4,91	3,75
Heves m.	10,38	8,67	6,65	8,51	11,06	12,97	13,06	11,13	8,30	7,59	8,66	9,18	5,46
Nógrád m.	9,41	5,27	4,59	6,02	5,82	6,75	6,41	7,42	6,74	6,46	6,02	5,50	3,08
Észak-Magyarország	10,05	6,92	5,23	6,42	8,27	11,00	10,56	7,96	6,40	5,74	6,03	6,09	4,07
Hajdú-Bihar m.	8,21	6,21	5,75	8,09	10,23	10,82	9,11	6,82	6,02	5,06	4,55	4,78	3,59
Jász-Nagykun-Szolnok m.	10,16	7,83	7,03	9,24	10,34	10,29	9,02	9,74	9,56	7,19	6,25	5,97	4,32
Szabolcs-Szatmár-Bereg m.	9,31	8,70	8,63	13,33	11,86	11,05	10,03	9,09	8,01	6,84	6,36	6,58	4,03
Észak-Alföld	9,14	7,56	7,15	10,33	10,86	10,76	9,43	8,44	7,69	6,28	5,67	5,76	3,94
Bács-Kiskun m.	9,83	6,01	6,19	9,25	8,59	9,71	8,08	8,62	9,19	8,71	6,64	6,47	4,40
Békés m.	12,64	10,80	8,35	12,47	13,98	13,78	12,36	10,68	11,44	9,83	8,57	9,15	4,79
Csongrád m.	11,50	9,49	9,15	11,92	14,09	14,05	14,32	12,44	12,57	9,85	8,71	7,91	4,38
Dél-Alföld	11,16	8,46	7,74	10,99	11,83	12,23	11,25	10,40	10,88	9,38	7,83	7,66	4,50

1/ (f+n). Táblázat

Új megállapítások aránya az aktív népességhez (ezrelék)

TERÜLET	Együtt												
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Országos összesen	9,57	7,50	6,59	8,50	8,51	8,75	8,42	7,80	7,46	6,74	6,12	5,86	3,80
Budapest	10,49	8,07	6,13	6,56	6,21	6,22	6,43	6,92	6,77	5,91	5,49	5,02	3,37
Pest m.	6,34	5,14	4,10	4,77	4,18	4,32	4,01	3,92	3,52	3,14	2,75	2,66	1,95
Közép-Magyarország	9,08	7,09	5,42	5,92	5,48	5,50	5,50	5,75	5,48	4,79	4,38	4,05	2,79
Fejér m.	6,40	5,25	4,58	5,35	5,17	5,71	5,96	5,47	5,87	4,85	4,68	4,91	3,67
Komárom-Esztergom m.	10,50	7,69	6,70	8,34	9,24	9,38	8,23	7,81	9,17	8,22	7,27	7,08	3,68
Veszprém m.	5,90	5,17	5,29	5,84	5,55	5,75	6,64	6,63	6,07	6,09	5,73	5,18	3,46
Közép-Dunántúl	7,36	5,89	5,40	6,33	6,42	6,73	6,81	6,51	6,85	6,20	5,75	5,61	3,60
Győr-Moson-Sopron m.	6,00	4,98	4,36	6,16	5,63	6,19	6,85	7,23	7,23	7,49	6,82	7,18	2,92
Vas m.	5,48	4,43	4,75	6,77	5,72	6,17	6,93	6,28	7,03	7,06	6,18	5,52	4,19
Zala m.	4,97	4,21	3,98	5,50	4,87	5,18	5,32	5,01	5,10	5,11	5,53	5,39	3,36
Nyugat-Dunántúl	5,55	4,60	4,35	6,13	5,43	5,88	6,41	6,32	6,54	6,67	6,27	6,22	3,38
Baranya m.	11,06	9,41	8,49	12,01	9,97	8,78	9,37	9,71	9,66	8,96	7,99	7,52	4,62
Somogy m.	9,02	6,85	6,33	7,60	8,05	7,77	7,69	6,86	6,31	6,17	6,01	5,80	4,02
Tolna m.	7,21	7,51	8,30	12,43	14,96	14,48	13,01	11,63	11,54	10,98	9,97	9,72	5,63
Dél-Dunántúl	9,41	8,07	7,71	10,58	10,57	9,87	9,71	9,21	8,98	8,50	7,79	7,46	4,66
Borsod-Abaúj-Zemplén m.	11,10	7,77	5,76	6,95	8,75	11,63	11,47	7,74	6,44	5,57	5,50	5,38	4,29
Heves m.	11,61	9,97	8,28	10,42	11,65	13,62	13,15	12,08	8,97	8,27	8,38	9,18	5,40
Nógrád m.	10,51	6,42	5,69	7,04	7,21	7,41	7,28	8,26	7,42	7,48	6,58	6,18	4,11
Észak-Magyarország	11,13	8,09	6,39	7,85	9,22	11,40	11,17	8,92	7,25	6,58	6,41	6,47	4,54
Hajdú-Bihar m.	10,23	7,59	7,14	9,49	11,26	11,83	9,54	7,38	6,73	5,60	5,26	4,96	3,58
Jász-Nagykun-Szolnok m.	11,54	9,20	8,25	10,92	11,49	10,86	9,58	10,00	10,08	7,97	6,78	6,60	4,64
Szabolcs-Szatmár-Bereg m.	11,52	10,77	10,14	16,59	13,65	12,27	11,26	9,87	8,65	7,86	7,42	7,31	4,72
Észak-Alföld	11,06	9,19	8,54	12,47	12,20	11,74	10,19	9,00	8,33	7,07	6,47	6,27	4,28
Bács-Kiskun m.	11,41	7,43	7,50	11,40	10,15	10,65	9,57	9,37	9,61	9,40	7,40	6,71	4,63
Békés m.	14,00	11,80	10,05	13,73	15,62	15,01	13,15	12,02	11,89	10,61	9,28	9,24	5,16
Csongrád m.	12,82	10,05	10,34	13,52	15,06	14,58	15,06	12,84	12,73	10,64	8,77	7,63	4,62
Dél-Alföld	12,60	9,50	9,12	12,73	13,24	13,11	12,30	11,20	11,22	10,13	8,35	7,70	4,77

2. Táblázat

A nyugdíjminimumban részesülők száma és %-os aránya 1996-2008. között

Rokkantsági csoport	I.		II.		III.		Összesen
	Összeg	Fő	Összeg	Fő	Összeg	Fő	Fő
Év	1996						
Nyugdíjminimumban részesülők	10 400 Ft	144	10 100 Ft	985	9 600 Ft	7 515	8 644
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		927		6 252		44 758	51 937
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		15,53%		15,75%		16,79%	16,64%
Év	1997						
Nyugdíjminimumban részesülők	12 500 Ft	147	12 100 Ft	1 085	11 500 Ft	7 018	8 250
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		808		5 427		34 013	40 248
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		18,19%		19,99%		20,63%	20,50%
Év	1998						
Nyugdíjminimumban részesülők	14 900 Ft	109	14 400 Ft	912	13 700 Ft	7 306	8 327
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		734		4 839		30 245	35 818
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		14,85%		18,85%		24,16%	23,25%
Év	1999						
Nyugdíjminimumban részesülők	16 700 Ft	113	16 130 Ft	887	15 350 Ft	6 314	7 314
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		957		6 278		38 614	45 849
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		11,81%		14,13%		16,35%	15,95%
Év	2000						
Nyugdíjminimumban részesülők	18 040 Ft	51	17 420 Ft	648	16 600 Ft	5 374	6 073
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		770		5 692		40 713	47 175
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		6,62%		11,38%		13,20%	12,87%
Év	2001						
Nyugdíjminimumban részesülők	19 900 Ft	76	19 220 Ft	574	18 310 Ft	5 531	6 181
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		681		5 227		41 244	47 152
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		11,16%		10,98%		13,41%	13,11%

2. Táblázat /folytatás-1

A nyugdíjminimumban részesülők száma és %-os aránya 1996-2008. között

Rokkantsági csoport	I.		II.		III.		Összesen
	Összeg	Fő	Összeg	Fő	Összeg	Fő	Fő
Év	2002						
Nyugdíjminimumban részesülők	21 830 Ft	58	21 080 Ft	509	20 100 Ft	5 188	5 755
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		679		5 324		39 821	45 824
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		8,54%		9,56%		13,03%	12,56%
Év	2003						
Nyugdíjminimumban részesülők	23 670 Ft	37	22 850 Ft	376	21 800 Ft	3 262	3 675
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		675		5 339		36 249	42 263
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		5,48%		7,04%		9,00%	8,70%

Év	2004						
Nyugdíjminimumban részesülők	25 160 Ft	22	24 290 Ft	207	23 200 Ft	1 491	1 720
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		706		5 577		33 497	39 780
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		3,12%		3,71%		4,45%	4,32%

Év	2005						
Nyugdíjminimumban részesülők	26 800 Ft	21	25 850 Ft	141	24 700 Ft	808	970
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		694		5 471		30 928	37 093
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		3,03%		2,58%		2,61%	2,62%

Év	2006						
Nyugdíjminimumban részesülők	27 950 Ft	11	26 960 Ft	120	25 800 Ft	681	812
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		673		5 356		27 622	33 651
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		1,63%		2,24%		2,47%	2,41%

Év	2007						
Nyugdíjminimumban részesülők *	29 070- 29 370 Ft	12	28 040- 28 340 Ft	86	26 830- 27 130 Ft	449	547
Új rokkantsági nyugdíjasok összesen		608		5 497		26 033	32 138
A nyugdíjminimumban részesülők %-os aránya		1,97%		1,56%		1,72%	1,70%

* 2007-ben a vizitdíj bevezetése miatt a nyugdíjminimum összege év közben megváltozott.

2. Táblázat /folytatás-2

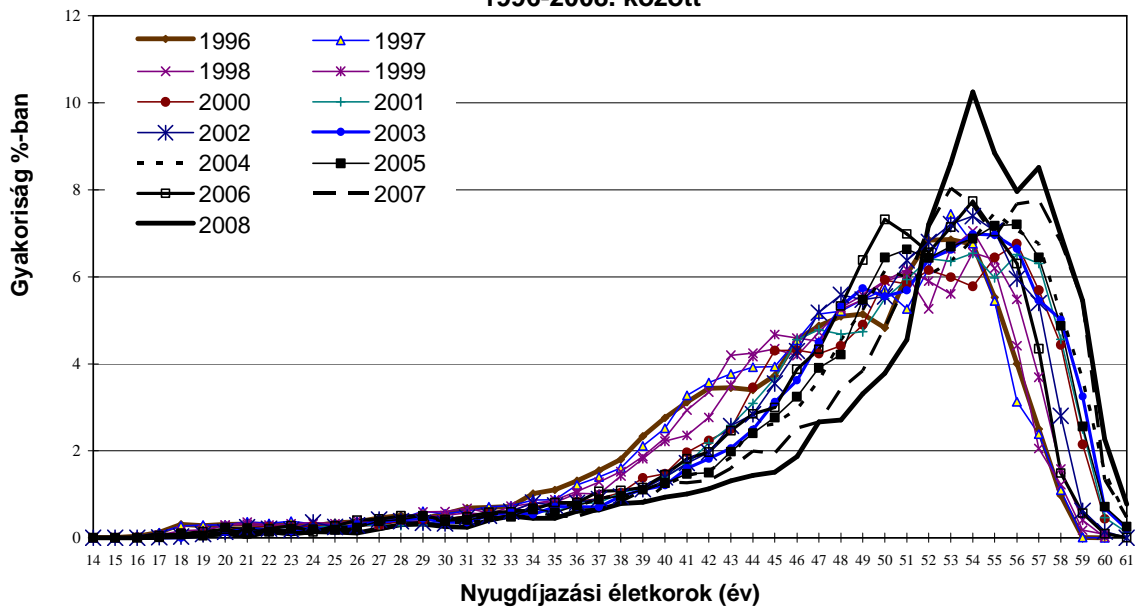
A nyugdíjminimumban részesülők száma és %-os aránya 1996-2008. között

2008

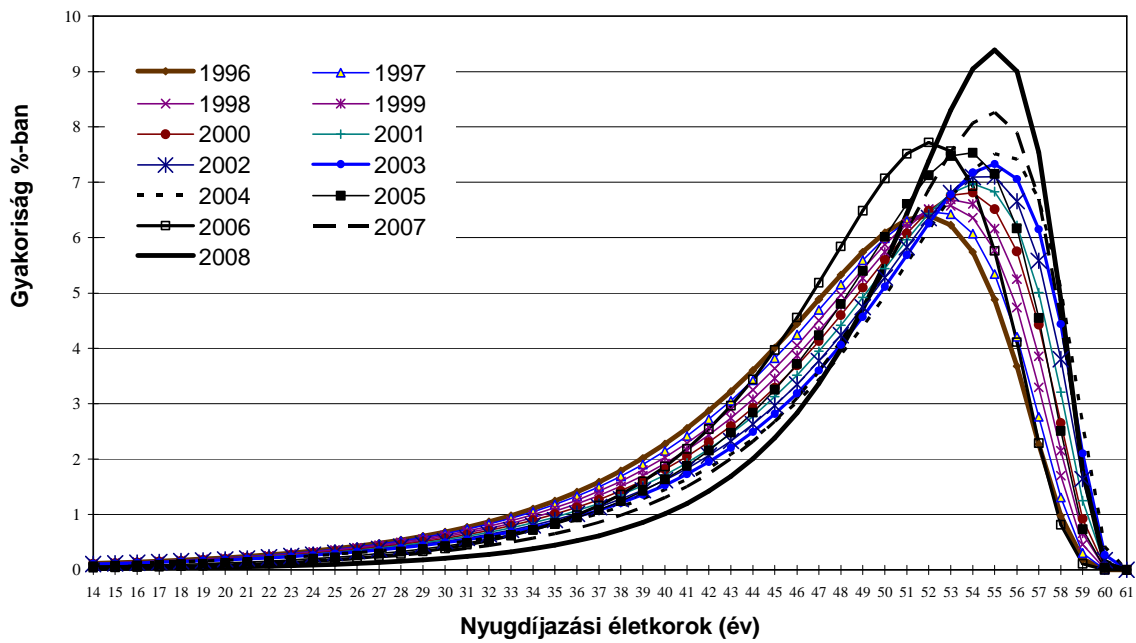
	Nyugdíjminimum (Ft)	Férfiak	Nők	Együtt
I. csoport	30 850	7	4	11
II. csoport	29 800	34	34	68
III. csoport	28 500	80	188	268
Rehabilitációs járadék	34 200	49	87	136
Összesen		170	313	483
Új rokkantsági nyugdíjasok és rehabilitációs járadékosok összesen		11 601	9 244	20 845
Százalékban (az összes új rokkantsági és rehabilitációs ellátotthoz viszonyítva)		1,47%	3,39%	2,32%

1/f. Ábra

Új rokkantsági nyugdíjas férfiak nyugdíjazási életkor szerinti megoszlása
1996-2008. között

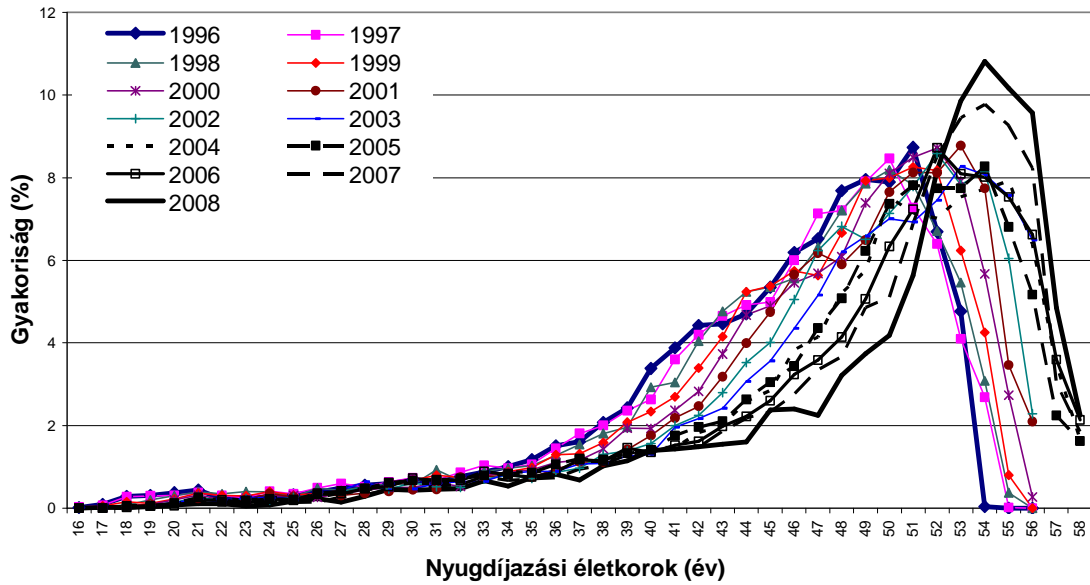

1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjas férfiak nyugdíjazási életkor szerinti megoszlásának becslése (lognormális közelítés)

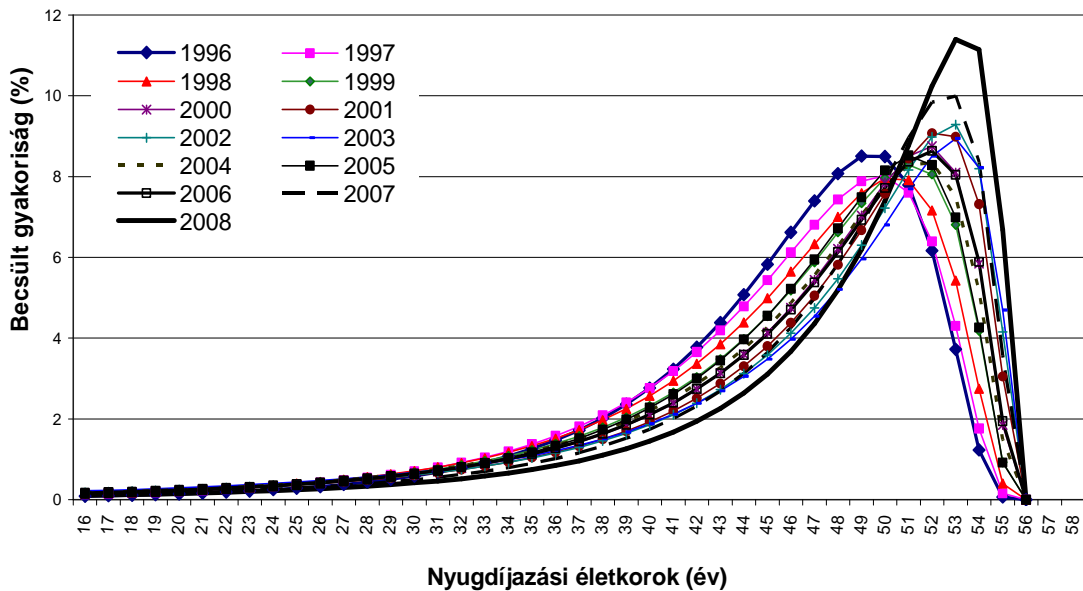

1/n. Ábra

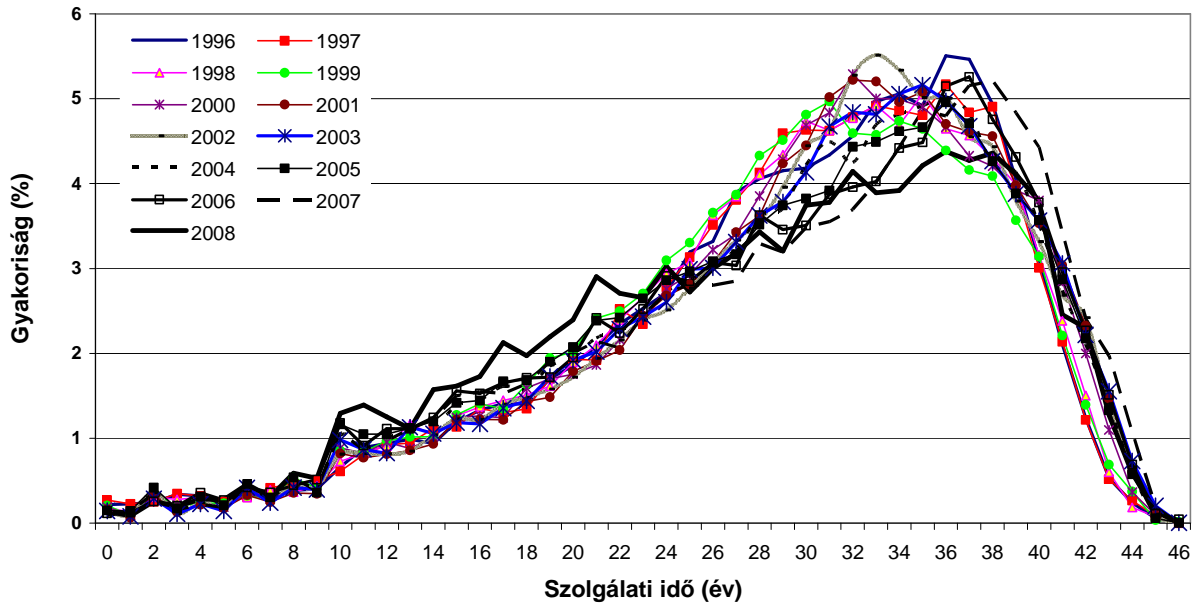
Új rokkantsági nyugdíjas nők életkor szerinti megoszlása 1996-2008. között

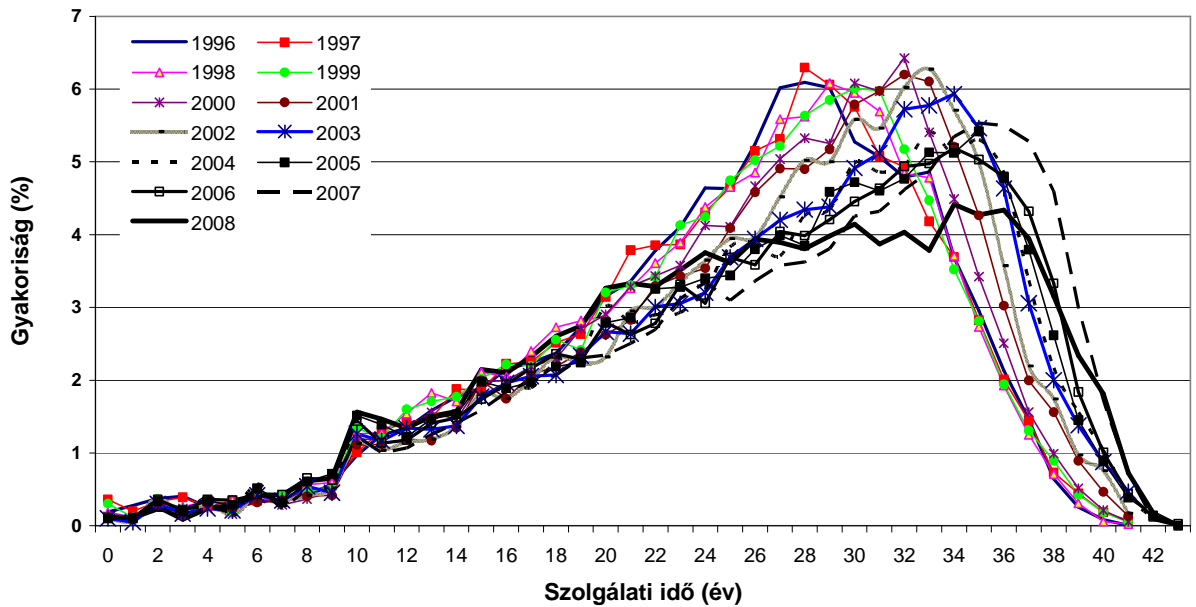
1996-2008. közötti új rokkantsági nyugdíjas nők nyugdíjazási életkor szerinti megoszlásának becslése (lognormális közelítés)

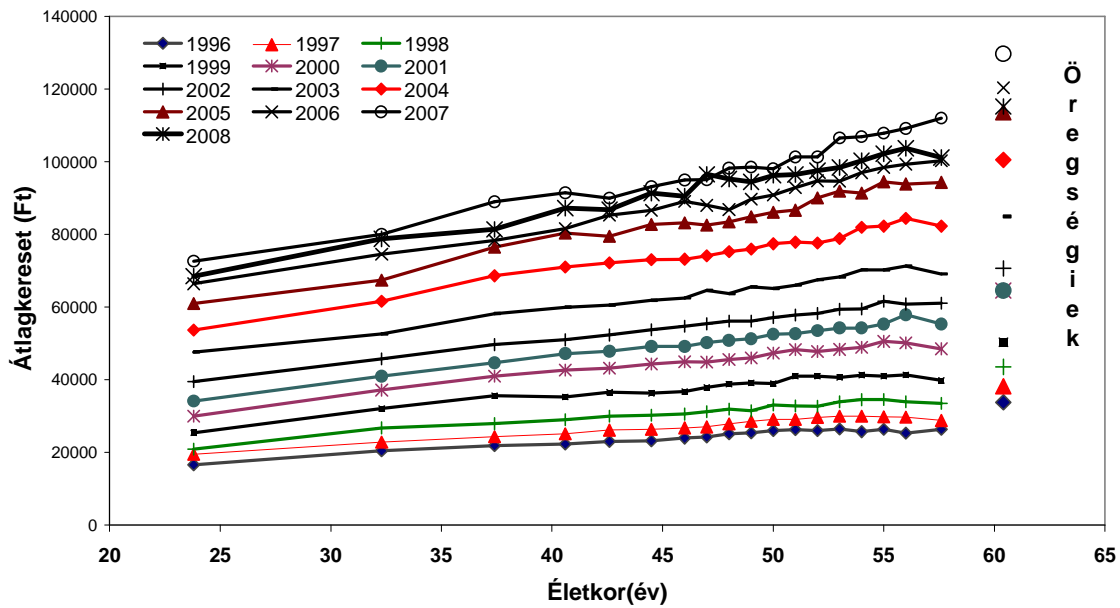
2/f. Ábra
Új rokkantsági nyugdíjas férfiak szolgálati idő szerinti megoszlása
1996-2008. között

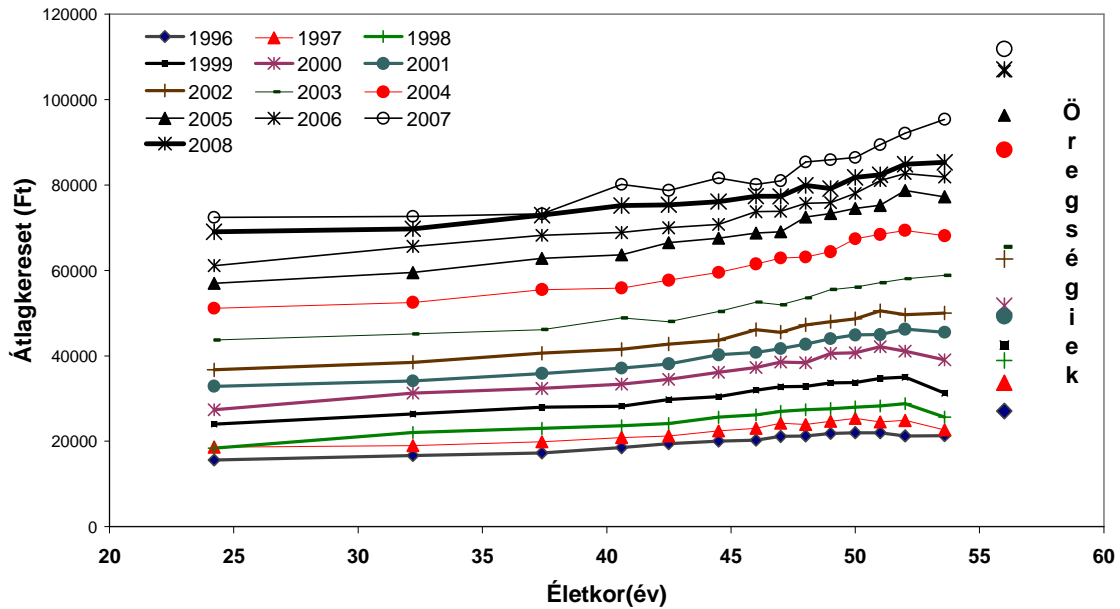
2/n. Ábra
Új rokkantsági nyugdíjas nők szolgálati idő szerinti megoszlása
1996-2008. között

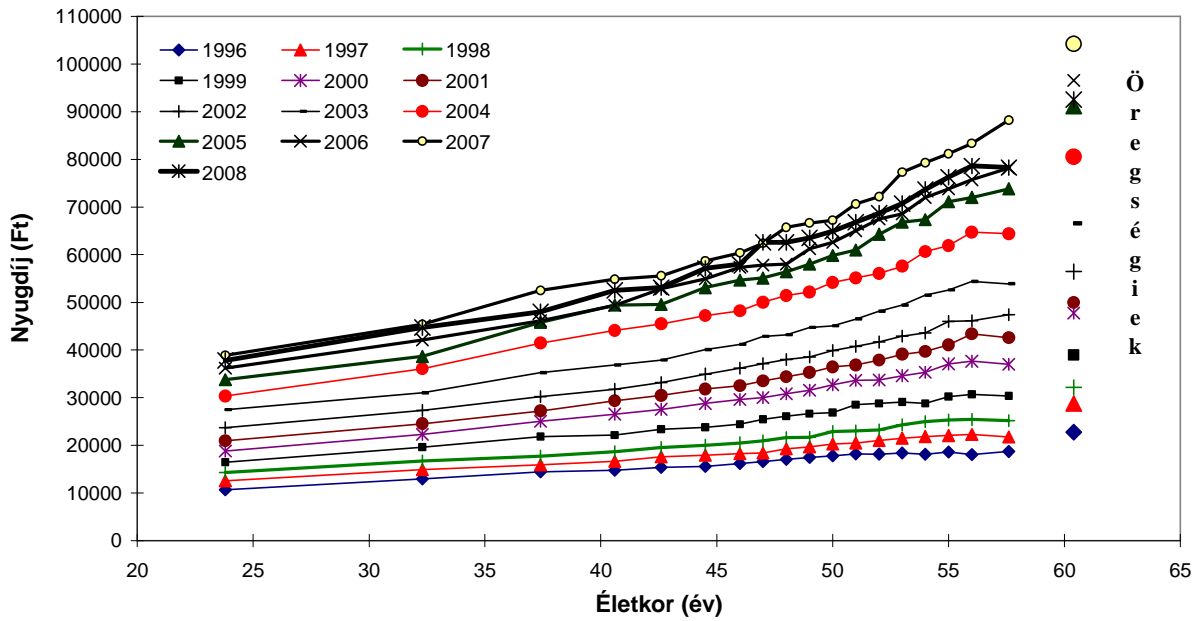
3/f. Ábra
 Új rokkantsági nyugdíjas férfiak figyelembe vett átlagkeresetei
 1996-2008. között

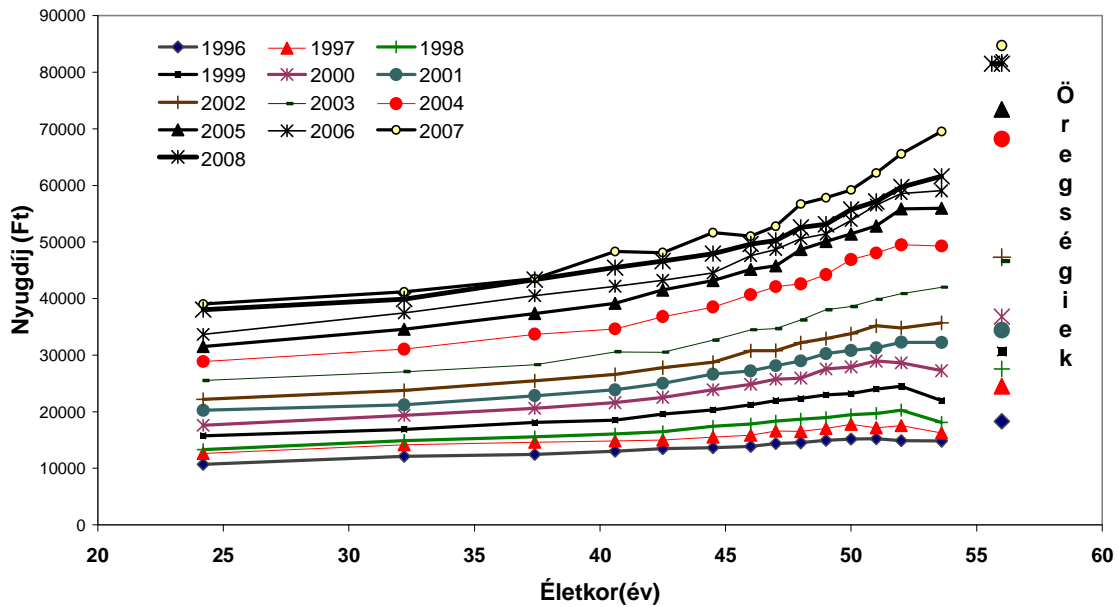
3/n. Ábra
 Új rokkantsági nyugdíjas nők figyelembe vett átlagkeresetei
 1996-2008. között

4/f. Ábra
 Új rokkantsági nyugdíjas férfiak megállapított nyugdíja
 1996-2008. között

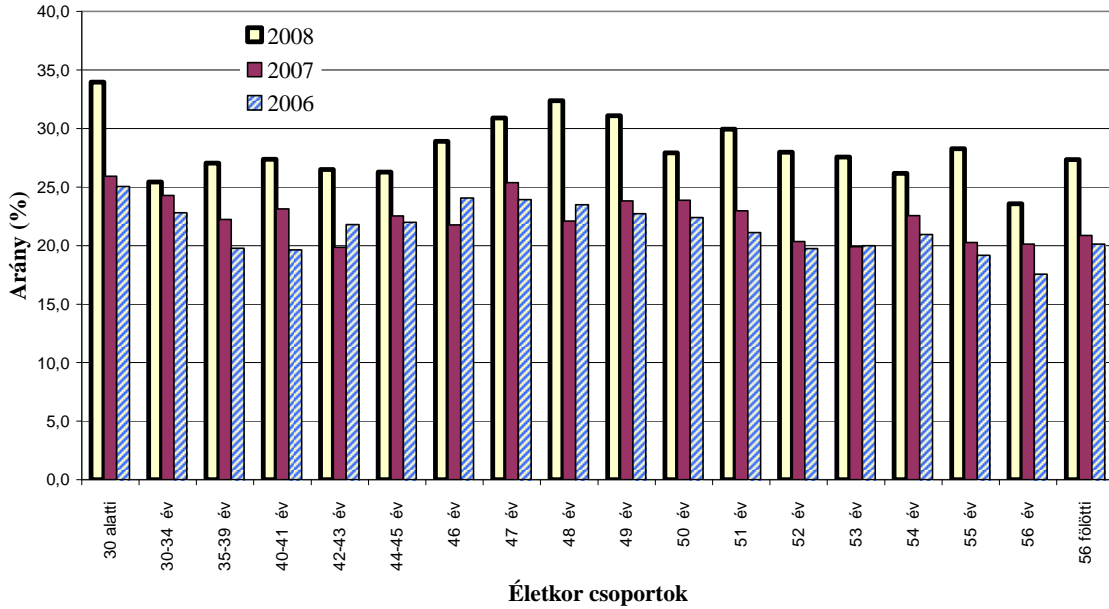

4/n. Ábra
 Új rokkantsági nyugdíjas nők megállapított nyugdíja
 1996-2008. között

5/f. Ábra

2006-2008-as új rokkantsági nyugdíjasok között az I-II. csoportbeliek aránya
FÉRFIAK

5/n. Ábra

2006-2008-as új rokkantsági nyugdíjasok között az I-II-es csoportbeliek aránya
NŐK

